

спадкування за законом. Однак, зрозуміло, що навіть за такої умови частка фактичного чоловіка або дружини буде значно меншою, ніж та, яку він або вона могли б отримати в зареєстрованому шлюбі. Тому, як **висновок**, варто зазначити, що фактичному подружжю варто придбавати майно одразу на двох або обов'язково врегулювати питання спадкування за допомогою заповіту.

Таким чином, вбачається, що пошуки досягнення ефективної державної політики стосовно правового регулювання фактичного шлюбу потребують глибоких і всебічних досліджень.

#### Список використаних джерел:

1. Злотник І. Юридичні особливості фактичних шлюбних відносин // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1411>
2. Справа про встановлення фактів, що мають юридичне значення. № провадження 22-ц/781/112/13// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/28983283>

Професор кафедри цивільного  
права і процесу НАВС к.ю.н.,  
доцент

Павловська Наталія Володимирівна

#### ДО ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ГРОМАДЯН ЯКІ ПРАЦЮЮТЬ ЗА КОРДОНОМ

Відповідно до Закону України «Про громадянство України», **громадянин України** - особа, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та міжнародними договорами України; **іноземець** - особа, яка не перебуває в громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав; **особа без громадянства** - особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином.[1]

Закон України «Про міжнародне приватне право» (надалі – ЗУ «Про міжнародне приватне право») регулює трудові відносини громадян України, які працюють за її межами, а також трудові відносини іноземних громадян, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях України.

На громадян України, які працюють за кордоном, розповсюджується трудове законодавство іноземної держави та міжнародні договори, які регулюють ці правовідносини.

Стаття 25 Конституції України, гарантує піклування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами.

Відповідно до Консульського статуту України консульські установи України захищають за кордоном права та інтереси України, юридичних осіб і громадян України. [2]

Стаття 52 ЗУ «Про міжнародне приватне право» визначає, що до трудових відносин застосовується право держави, у якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

Стаття 53 ЗУ «Про міжнародне приватне право» встановлює, що трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном регулюються правом України в разі, якщо:

- громадяни України працюють у закордонних дипломатичних установах України;
- громадяни України уклали з роботодавцями - фізичними або юридичними особами

України трудові договори про виконання роботи за кордоном, у тому числі в їх відокремлених підрозділах, якщо це не суперечить законодавству держави, на території якої виконується робота;

- це передбачено законом або міжнародним договором України. [3]

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про зайнятість населення» громадяни України мають право займатися трудовою діяльністю за кордоном, якщо така діяльність не заборонена законодавством України та держави перебування.

Щодо трудової діяльності іноземців в Україні діє принцип «національного режиму». Тобто,

іноземці не можуть бути призначеними на окремі посади або займатися будь-якою трудовою діяльністю, якщо згідно із законами України призначення на ці посади або зайняття даною діяльністю пов'язані із приналежністю до громадянства України.

Зрозуміло, що права іноземців на території України також підлягають визначенням законодавством обмеженням, які стосуються призначення на певні посади, зокрема, державних службовців, та регулювання окремих видів трудової діяльності (зокрема, відповідно до законів України «Про нотаріат», «Про Національну поліцію», «Про прокуратуру» тощо). [4, с. 35]

Закон України «Про зайнятість населення» визначає особливості прийому на роботу іноземців та осіб без громадянства. У ст. 3 цього Закону передбачено, що іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, яких визнано в Україні біженцями, яким надано притулок в Україні, яких визнано особами, що потребують додаткового захисту, яким надано тимчасовий захист, а також ті, що одержали дозвіл на імміграцію в Україну, мають право на зайнятість на підставах і в порядку, встановлених для громадян України. Іноземці та особи без громадянства, які прибули в Україну для працевлаштування на визначений строк, приймаються роботодавцями на роботу на підставі дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, виданого в порядку, визначеному цим Законом, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою. [5]

Також, стаття 26 Конституції України визначає, що іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, - за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Згідно із Постановою Кабінету Міністрів «Про порядок видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства» застосування праці іноземців та осіб без громадянства є доцільним та достатньо обґрунтованим у разі, коли іноземець чи особа без громадянства:

- претендує на зайняття посади керівника, заступника керівника або іншої керівної посади за умови, що такий іноземець чи особа без громадянства є засновником або учасником підприємства, установи, організації;
- претендує на зайняття посади, яка передбачає створення об'єктів авторського права та (або) суміжних прав як основний трудовий обов'язок;
- претендує на зайняття у суб'єкта індустрії програмної продукції посади керівника або посади тощо. [6]

Стаття 54 ЗУ «Про міжнародне приватне право» визначає особливості виникнення та регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, у разі, якщо:

- іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України;
- іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями - фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України. [7]

#### Список використаних джерел:

1. *Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р.* – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
2. *Про Консульський статут України: Указ Президента України від 2 квітня 1994 р.* - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/127/94>.
3. *Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р.* – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2709-15/ed20100216>

4. Міжнародне приватне право [Текст]: Підручник /Фединяк Г.С., Фединяк Л.С. –К.: Атіка, 2009. – 500с.
5. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
6. Порядок видачі, продовження дії та анулювання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства: Постанова Кабінету Міністрів від 27 травня 2013 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/437-2013-%D0%BF>
7. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. - – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2709-15/ed20100216>

**Курсант 1-го курсу ВСФП НАВС**

**Палько Олександр Олександрович**

## **ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ: ОКРЕМІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ**

Сучасне вивчення феномена державності та його сутності неможливе поза зверненням до поняття функцій держави, а також їх змістовним державно-правовим аналізом як специфічних і конкретних проявів її соціального призначення, що відображаються та реалізуються в повсякденній діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. З цього погляду, не може викликати сумніву те, що не лише загальна проблематика вивчення функцій держави, а й звернення до її окремих функцій становить один із пріоритетних напрямів досліджень сучасної юридичної науки, що має свою незаперечну практичну і теоретичну значущість [1, с. 4].

Саме поняття «функція» досить різноманітне й навіть суперечливе. Воно, як багато інших наукових понять у суспільствознавстві, не є, власне, юридичним чи політичним поняттям, а було запозичено з інших наук. Філологія розглядає поняття «функція» (від лат. *functio* – виконання, здійснення) як зовнішній вияв властивостей будь-якого об'єкта в певній системі відносин. У сучасній літературі його використовують у різних значеннях як: вираження залежності при взаємодії між двома перемінними величинами; сукупність процесів, що відбуваються в межах певного об'єкта дослідження (наприклад, функціонування державних органів тощо); бажаний результат певної соціальної дії, процесу, сукупність усіх очікуваних наслідків подій, процесів, явищ [2, с. 7].

В юридичній (загальнотеоретичній і галузевій) енциклопедичній літературі функції держави визначаються якосновні напрями або види діяльності держави, які виражають її суть і призначення, роль і місце в суспільстві. Функції держави мають об'єктивний характер, кожна держава здійснює, як правило, систему основних функцій. Критеріями їх класифікації є суб'єкти, об'єкти (сфери), способи, засоби та умови діяльності держави. Ефективність здійснення своїх функцій кожною державою залежить від різних внутрішніх, національних і зовнішніх, міжнародних чинників [3, с. 313; 4, с. 502]. При цьому здійснюється розмежування проблематики статичної та динамічної сучасної держави. Статика сучасної держави характеризує державно-організоване суспільство, соціальне призначення й устрій держави, її якісні характеристики як політичної, територіальної і структурної організації суспільства, форми держави. На відміну від цього динаміка сучасної держави – це показник того, як держава діє, змінюється, розвивається, виконує своє соціальне призначення. Тобто статичними властивостями сучасної держави виступають ознаки, сутність і форма держави, а до динамічних належать функції держави, їх предметний зміст і способи їх реалізації тощо.

На думку В.В. Волинця, функції держави як предмет дослідження юридичної науки – це динамічна характеристика держави, об'єктивно необхідні, юридично визначені, забезпечені правом та наповнені соціально значущим змістом основні напрями діяльності держави, в яких конкретизуються її цілі та завдання, відображаються її сутнісні характеристики. Відповідно до цього роль права полягає в тому, щоб забезпечувати стабільність цих функцій та їх зв'язок зі змінюваними суспільними потребами. Результат реалізації кожної з її функцій стає предметом подвійної оцінки. З одного боку, така оцінка здійснюється державою, а з іншого – вона забезпечується суспільством, яке оцінює об'єктивний стан суспільних відносин у контексті